

Dohrmann (FP):

Jeg vil starte med at sige tak til hr. Erhard Jakobsen, hr. Jørgen Junior og nu senest hr. Arne Melchior, som har støttet forslaget, særlig de to første, hr. Jørgen Junior og hr. Erhard Jakobsen, som begge har besøgt Sydafrika – i modsætning til mange af de andre, ja, mig bekendt er der ikke én eneste af dem, der nogen sinde har besøgt Sydafrika og sat sig ind i forholdene dernede. Derfor mener jeg nok, at de førstnævntes tilslutning bør tillægges temmelig stor værdi.

Hvis man ellers har læst dette forslag ordentligt og ikke bare har været ude på at komme med nogle mere almindelige betragtninger for at gøre sig bemærket, så vil man vide, at forslaget ene og alene går ud på, at vi skal have den samme kontakt med Sydafrika, som vi har med alle andre lande. Vi har ikke med ét ord forsvaret den politik, der bliver ført i Sydafrika. Vi har heller ikke i vore bemærkninger angrebet nogen af de andre lande, som vi har normalt samkvem med. Jeg tror ikke, der findes det land i hele verden, hvor vi som danskere ikke kunne komme og sætte fingeren på et eller andet punkt og sige: det ville vi da have gjort helt anderledes.

Ordet dobbeltmoral er anvendt, og jeg må nok sige, at efter den debat, der nu har været her, kunne der ikke findes en bedre betegnelse end dobbeltmoral. Det er f. eks. dobbeltmoralistisk, når hr. Bjørn Elmquist står heroppe og siger, at det kan vi da ikke på grund af dit og på grund af dat. Rundt om i elværkernes bestyrelser sidder en lang, lang række venstrefolk. Hvad gør de venstrefolk? Ja, de sørger først og fremmest for elforsyningen. Den ros skal de have, for vi har en god elforsyning herhjemme. Det, de er allermost bekymrede for, er, at regeringen og folketinget skal foretage sig et eller andet, så de ikke kan købe nogle billige kul i Sydafrika. Vi har i den seneste tid oplevet en nedgang i leverancerne af kul fra Polen, Rusland og Australien, som vi får en masse kul fra. Polen har fuldstændig lukket. Rusland har vistnok delvis lukket for kulforsyningen til Danmark. Australien har skåret ned. Det eneste sted, vi kan få kul fra – og oven i købet i stigende mængder – er Sydafrika. Jeg vil godt spørge udenrigsministeren – det er muligt, han ikke ved det, eller at han ikke kan svare på det –:

hvad vil der egentlig ske, hvis sydafrikanerne lige pludselig sagde: nu kan det være godt med de danskere deroppe, nu lukker vi for kulforsyningen til Danmark? Hvad ville der ske, og hvad ville det betyde for vores energiforsyning? Jeg tror nemlig, at vi leger med ilden i dette spørgsmål. Derfor er forslaget fremsat.

Hr. Kjelgaard sagde, det var noget vås, når vi sluttede bemærkningerne med at skrive, at hvis man fortsat ville drive det dobbeltmoralistiske spil, så var hensigten kun at lægge slør over den politik, der bliver ført i Danmark. Det kaldte hr. Kjelgaard vås. Det er ikke vås. Der er ingenting, det styre, vi har i Danmark, hellere vil end snakke om forholdene i Sydafrika – og hvis de kunne finde nogle steder, der lå endnu længere væk – for så går tiden da med det. Kan de få folk til at diskutere den slags ting i stedet for at beskæftige sig med hjemlige problemer, så er situationen langt mere taknemlig for dem. Det er derfor, de bemærkninger er taget med. Hr. Kjelgaard kan godt spare sine bemærkninger om vås o. lign.

Man kan godt høre her, at der ikke er et flertal for, at vi opretter normale forbindelser med Sydafrika. Vi har aldeles ikke foreslået, at der skulle bygges en stor, fin ambassade nede i Sydafrika. Fremskridtspartiet er modstander af, at vi har alle de ambassader. Det kunne i dag ordnes på en helt anden måde.

Jeg må konstatere, at de partier, som er, skal vi sige meget venstreorienterede, ser en bevidst politisk interesse i, at vi behandler Sydafrika, som vi gør. Og resten af ordførerne – de, som ikke støttede forslaget – er dobbeltmoralistiske.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg vil allerførst udtrykke en tak til de mange ordførere, der ikke har støttet det fremsatte forslag, og understrege, hvad der allerede har været sagt, men for at undgå enhver misforståelse: Danmark har diplomatiske forbindelser med Sydafrika. Vi har i Sydafrika en generalkonsul. Det eneste sigte, jeg rent konkret kan se med forslaget, er ønsket om, at denne diplomatiske forbindelse skal udvides. Der tales i forslaget om »normale forbindelser«.

På mange måder har jeg siddet og tænkt på hele den udvikling, som et andet afri-